

**VLAAMSE GEMEENSCHAPSCOMMISSIE
DE RAAD
Plenaire Vergadering
Agenda**

Vrijdag 11 januari 2019 vanaf 9.00 uur

Brussels Hoofdstedelijk Parlement – Lombardstraat 69 – zaal 201

1. Interpellatie (R.v.O., art. 61)

- Interpellatie van mevrouw Liesbet Dhaene tot de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, over de vierde taalbarometer en de dalende kennis van het Nederlands in Brussel

2. Vragen om uitleg (R.v.O., art. 59)

- Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende studieruimten
- Vraag om uitleg van mevrouw Liesbet Dhaene aan de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, over het belangenconflict van de Cocof tegen het nieuwe inschrijvingsdecreet
- Vraag om uitleg van de heer Paul Delva aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Sport, Jeugd en Stedelijk Beleid, over het gemeenschapscentrum WaBo als poort naar het Zoniënwoud voor jongeren
- Vraag om uitleg van de heer Paul Delva aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Sport, Jeugd en Stedelijk Beleid, over trajecten rond armoede, diversiteit en taal bij de Brusselse sportclubs
- Vraag om uitleg van mevrouw Cieltje Van Achter aan de heer Pascal Smet, collegelid bevoegd voor Cultuur, Sport, Jeugd en Stedelijk Beleid, betreffende de ontwikkeling van een lokaal Nederlandstalig jeugdbeleid in de Brusselse gemeentes

Actualiteitsvragen voor deze plenaire vergadering kunnen ingediend worden tot uiterlijk donderdag 10 januari 2019 – 16.00 uur

Indienen kan UITSLUITEND via e-mail: stukken.raad@raadvgc.brussels

7 januari 2019

Interpellatie vanwege mevrouw Liesbet Dhaene aan Collegevoorzitter Guy Vanhengel, bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken

Betreft: De vierde taalbarometer en de dalende kennis van het Nederlands in Brussel

Geachte collegevoorzitter,

Recent werd de vierde editie van de BRIO-Taalbarometer van professor Rudi Janssens gepubliceerd. Dit onderzoek peilt naar het taalgebruik van de Brusselaars, hun kennis van verschillende talen en hun attitude ten aanzien van verschillende talen en taalgemeenschappen. Het is ook een belangrijke graadmeter van de positie van het Nederlands in onze stad.

De brede conclusie over de positie van het Nederlands zou je als volgt kunnen samenvatten: Enerzijds gebruiken steeds meer Brusselaars wel eens Nederlands in verschillende sociale situaties zoals in de winkel of in gesprekken met hun burens, maar steeds minder Vlamingen staan er nog op om Nederlands te spreken: zo schakelen 9 op de 10 Vlamingen over op Frans aan het loket. Tegelijkertijd is het percentage Brusselaars dat het Nederlands goed beheerst kalfde sinds 2001 af van ongeveer een derde van de bevolking tot 16% de dag van vandaag. Meer dan een halvering dus!

Een van de factoren is demografisch. In 2000, toen het onderzoek voor de eerste taalbarometer liep, telde Brussel nog ruwweg 950.000 inwoners. Ondertussen telt Brussel bijna 1,2 miljoen inwoners, een toename van 25%. Als men kijkt naar waar die bevolkingsgroei vandaan komt, moet men vaststellen dat de toename in belangrijke mate door migratie van buiten België komt. Dat verklaart waarom er tegenover 2001 bijvoorbeeld een verdubbeling is van het aantal Brusselaars die noch Nederlands, noch Frans, noch Engels spreken (van 3% naar 7.6%).

Maar demografie verklaart niet alles: een opvallende conclusie was zelfs dat nieuwkomers van buiten de EU sneller geneigd zijn om een cursus Nederlands te volgen, om op die manier hun positie op de arbeidsmarkt te versterken. Waar wringt het schoentje dan? De taalbarometer zegt het zelf: "het krimpende aantal Nederlandssprekenden komt vooral op het conto van de dalende groep Brusselaars die via het Franstalig onderwijs Nederlands leerden". De cijfers zijn opnieuw schandalig. In 2001 sprak 20% van de schoolverlaters uit het Franstalig Brussels onderwijs nog behoorlijk Nederlands, op zich al veel te weinig, maar vandaag is dat cijfer onder de 8% gedoken! Hoewel het aandeel Brusselaars dat een goede kennis Nederlands verwerft via het Nederlandstalig onderwijs stijgt, wordt deze enorme inspanning totaal teniet gedaan door de schabouwelijke en steeds slechter wordende prestaties van het Franstalig onderwijs. Een drama voor de toekomst van de jonge Brusselaars, aangezien een basiskennis van de tweede landstaal nog altijd van enorm belang is voor succes op de arbeidsmarkt.

Er is uitgebreid op de taalbarometer gereageerd in de media. Zo worden er allerlei kritieken geformuleerd aan het adres van de Vlaamse Gemeenschap over wat men beter zou moeten of kunnen doen. Aan de andere kant wordt nu opnieuw geopperd om in te zetten op meertalig onderwijs en mogelijk zelfs een derde net op te zetten, naast het Frans- en het Nederlandstalig onderwijs. Ik stel mij serieus de vraag of men hier wel de juiste richting opkijkt. Men zou kunnen stellen dat meertalig onderwijs feitelijk al bestaat in Brussel: het Nederlandstalig onderwijs levert namelijk al vlot twee- en drietaligen af. Dat zou het Franstalig onderwijs op zich ook moeten kunnen, maar daar slaagt het volgens de cijfers momenteel niet in, en ik lees ook nergens voorstellen die daar aan zouden kunnen remediëren.

Mijn vragen luiden dan ook als volgt:

- Rudi Vervoort heeft begin 2018 zich uitgesproken voor een “pacte d’excellence bruxellois”, waar bij de onderwijshervorming in het Franstalig onderwijs meer aandacht zou gaan naar specifieke Brusselse problemen. Hebt u weet van enige evoluties op dit vlak? Zal Brussel kunnen wegen op deze hervorming en wordt er gepleit voor meer aandacht voor taalonderwijs?
- Voert de VGC of de Vlaamse Gemeenschap een ondersteunend beleid ten aanzien van de Franse Gemeenschap om hen te helpen hun taalonderwijs te verbeteren?
- Hoe schat u de impact op het Nederlandstalig onderwijs in?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Liesbet Dhaene
Raadslid van de VGC

Vraag om uitleg van de heer Fouad Ahidar tot de heer Guy Vanhengel, collegevoorzitter bevoegd voor de Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken, betreffende studieruimten

Heel wat studenten (zowel in het secundair als in het hoger onderwijs) hebben nood aan een rustige ruimte om te kunnen studeren. En dit zowel gedurende het schooljaar als tijdens de examenperiodes. Geacht collegelid, u erkende deze nood al in uw beleidsnota "Bouwen met talent" en kondigde aan, het aantal studieruimten te willen verhogen. Wij ondersteunen dit voornemen. Maar naast het ter beschikking stellen van openbare gebouwen om studieruimten te organiseren, denk ik dat het ook opportuun zou zijn mochten er studieruimten ter beschikking kunnen worden gesteld door particulieren. Heel wat mensen zijn bereid om een deel van hun woning ter beschikking te stellen aan studenten die nood hebben aan stille ruimtes om geconcentreerd te kunnen studeren. In mijn straat organiseren we dit sinds één jaar op een heel spontane manier. We zijn al 3 gezinnen die hun woning openstellen aan studenten die thuis niet over een adequate leerruimte beschikken. We kunnen dus al spreken van een kleinschalig burgerinitiatief. Dit zou volgens mij kunnen worden ondersteund. Vandaar mijn vragen: - Beschikt u over een geüpdatete cartografie van het aantal beschikbare studieruimtes die door zowel door BRIK, scholen en gemeenschapscentra worden georganiseerd? - Ziet u de meerwaarde in van dergelijke burgerinitiatieven? Ziet u mogelijkheden om het privaat ter beschikking stellen van studieruimten te ontwikkelen, ondersteunen of promoten? Ziet u hierin een rol voor de VGC?

Fouad Ahidar
19 december 2018

7 januari 2019

Vraag om uitleg vanwege mevrouw Liesbet Dhaene aan Collegevoorzitter Guy Vanhengel, bevoegd voor Begroting, Onderwijs, Vorming en Studentenzaken

Betreft: Het belangenconflict van de COCOF tegen het nieuwe inschrijvingsdecreet

Geachte collegevoorzitter,

Onze collega's in Vlaanderen hebben na lang onderhandelen afgelopen september een akkoord gevonden over een nieuw inschrijvingsdecreet dat finaal een einde zal moeten maken aan het schoolkamperen. Er werd ook een Brussels luik voorzien aan het nieuwe inschrijvingsdecreet: er werd namelijk geopperd om de voorrang voor Nederlandstaligen op te trekken van 55 tot 65 procent. Daarnaast werd ook een extra voorrang ingevoerd voor kinderen die al 9 jaar school liepen in het Nederlandstalig onderwijs.

Dit zijn absoluut noodzakelijke maatregelen, gelet op het capaciteitstekort in bepaalde scholen in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel. Hoewel de Nederlandstaligen in Brussel nog maar een kleine minderheid uitmaken zijn er nog altijd ouders die voor hun Nederlandstalig opgevoed kind geen plaats vinden in een Nederlandstalige Brusselse school naar keuze. De verklaring moet men niet verzoeken: het Nederlandstalig onderwijs in Brussel geniet een ijzersterke reputatie en daar uit volgende populariteit omdat het vlot twee- en zelfs drietalingen aflevert. Uit de laatste taalbarometer is gebleken dat het Franstalig onderwijs op dat vlak tot een absoluut dieptepunt is gezakt. Nog geen 10% die het Franstalig onderwijs in Brussel verlaat heeft een degelijke kennis van het Nederlands.

Dit heeft tot gevolg dat, zoals u het ooit uitdrukte, iedere bijgecreëerde plaats in het Nederlandstalig onderwijs in Brussel onmiddellijk ingevuld wordt. Ondanks de massale investeringen in bijkomende plaatsen blijft er een permanent capaciteitstekort in de Vlaamse Brusselse scholen. Het is dan ook bijzonder jammer om vast te stellen dat de Franse Gemeenschapscommissie, die deze problematiek in feite mee veroorzaakt door de tekortkomingen van haar eigen onderwijs, een belangenconflict inroept tegen de nieuwe inschrijvingsregels.

De redenering die men daarbij naar voor schuift is dat een groot deel van de Brusselse kinderen thuis noch Frans en noch Nederlands spreken, en dat deze zowel in het Frans als het Nederlandstalig onderwijs moeten terecht kunnen.

Mijn vragen luiden dan ook als volgt:

- Wat is de reactie van het College op dit belangenconflict?
- Wat is het aandeel leerlingen in het Nederlandstalig onderwijs waarvan de ouders noch Nederlands noch Frans spreken?

Hartelijk dank voor uw antwoorden!

Met de meeste hoogachting,

Liesbet Dhaene
Raadslid van de VGC

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva aan Collegelid Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid in de Vlaamse Gemeenschapscommissie over het Gemeenschapscentrum WaBo als poort naar het Zoniënwoud voor jongeren.

7-1-2019

Het Zoniënwoud is dé groene long in en rond Brussel. Ze is voor onze metropool dan ook van onschatbare waarde. Het spreekt voor zich dat Brusselaars die woonachtig zijn in de Zuidoostelijke gemeenten vaker gebruik maken van het bos. Toch heeft iedereen er belang bij deze natuurlijke omgeving te ontdekken. Het was dan ook goed al vorig jaar in april te horen van de inspanningen die ook de VGC wil leveren om het Zoniënwoud beter bekend te maken bij – zeker – jongeren en kinderen uit het hele Gewest.

Om dat te doen zou een samenwerking met het Gemeenschapscentrum WaBo opgestart worden om het centrum te zien als 'toegangspoort voor het Zoniënwoud'. Dat is het centrum nu ook al wel, maar de focus zou nog groter worden.

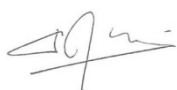
De jaarlijkse Zoniënmars, die dit jaar voor de 40^e keer georganiseerd zal worden, zal dit jaar al meer de nadruk leggen op de jongsten met bijkomende kinderanimatie. U gaf vorig jaar aan dat het inderdaad de bedoeling was deze mars verder uit te werken, maar ook om jongeren uit heel Brussel toe te leiden tot GC WaBo, met als uiteindelijke doel de kennismaking met het Zoniënwoud. Dat voornemen werd herhaald in de beleidsverklaring dit jaar.

Graag vraag ik hierover bij u een stand van zaken op.

- 1) Welke stappen werden reeds gezet sinds de begrotingswijziging 1&A van vorig jaar aangaande dit initiatief? Welke rol speelt de VGC zelf in dit dossier?
- 2) Op welke manier zal de VGC jongeren uit heel Brussel trachten warm te maken voor een bezoek aan het Zoniënwoud? Welke initiatieven en acties zullen op poten worden gezet en volgens welke communicatiestrategie? Wat is de timing van het project?
- 3) Hoeveel financiële middelen staan hier tegenover in totaliteit?

Bedankt voor uw antwoorden,

Paul Delva

Vraag om uitleg van de heer Paul Delva aan Collegelid Pascal Smet, bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk beleid in de Vlaamse Gemeenschapscommissie over trajecten rond armoede, diversiteit en taal bij de Brusselse sportclubs

7-1-2019

Dat de VGC meer wil investeren in het sportaanbod en ondersteuning gaf u doorheen de legislatuur al vaker aan. De laatste jaren werden er stappen gezet om de sportcel van de VGC op punt te zetten. De inkanteling van Buurtsport Brussel is daar wellicht het meest tekenende aspect in. De VGC maakt er graag een punt van om het Nederlandstalige sportaanbod zo breed mogelijk bekend te maken bij de Brusselaars. Daarom is er ook de website www.sportinbrussel.be waar een schat aan informatie terug te vinden is.

In dit laatste jaar van de legislatuur wou u dit nog verder versterken met de ontwikkeling van ondersteuningstrajecten op maat voor Brusselse sportclubs rond taal, diversiteit en armoede. Deze trajecten stonden gepland vanaf het najaar van 2018.

Hierover graag enkele vragen:

- 1) Kan u ons wat meer informatie bezorgen over de aangekondigde trajecten voor de Brusselse sportclubs rond taal, armoede en diversiteit? Lopen deze trajecten ondertussen al?

Hoe moeten we deze trajecten concreet zien? Zijn deze bijvoorbeeld vraag- of aanbodgestuurd? Hoe worden deze op maat gerealiseerd? Waar zit voor deze trajecten het verschil met wat reeds bestond rond ondersteuning vanuit de VGC?

- 2) Hebben de sportclubs zelf ook meegewerkt aan de ontwikkeling van deze trajecten? Good practices, probleemsituaties, ... zouden natuurlijk een meerwaarde vanuit het terrein kunnen betekenen.
- 3) Welke andere partners werden eventueel betrokken bij de ontwikkeling van deze trajecten? Ervaringsdeskundigen rond armoede, verenigingen waar mensen in armoede het woord nemen, het Huis van het Nederlands, enzovoort?
- 4) Op welke manier kan en zal op langere termijn kunnen worden geëvalueerd of deze nieuwe trajecten effectief hun doel bereiken?

Bedankt voor uw antwoorden,

Paul Delva

Vraag om uitleg van mevrouw Cieltje Van Achter, Raadslid aan de heer Pascal Smet, Collegelid bevoegd voor Cultuur, Jeugd, Sport en Stedelijk Beleid betreffende de ontwikkeling van lokaal Nederlandstalig jeugdbeleid in de Brusselse gemeentes

Brusselse gemeentebesturen hebben een heleboel hefboomen in handen om het lokale jeugdbeleid duidelijk vorm te geven. U gaf bij een eerdere vraag over lokaal jeugdbeleid te kennen dat de concrete uitvoering van jeugdactiviteiten in elke gemeente anders verloopt. De uitbouw van de jeugddienst zelf verschilt bovendien sterk van gemeente tot gemeente. U gaf zelf aan dat de complexe realiteit van de 19 gemeentes een generieke aanpak niet gemakkelijk maakt en er dus maatwerk nodig is. Dit complexe proces zorgt vanzelfsprekend voor een grote dosis asymmetrie: bepaalde gemeentes werken nl. met een tweetalige jeugddienst, anderen met een aparte dienst en het merendeel biedt vandaag slechts een eentalig Franse werking aan. Dit is jammer: het is belangrijk om alle kinderen activiteiten aan te bieden in beide gewesttalen. Het is de taak van een gemeente (in haar functie van nabijheid) om daar optimaal op in te spelen. Het is echter mijn inschatting dat de VGC, als facilitator van het Vlaams Gemeenschapsbeleid, niet alleen 'dienstverlenend' maar actief de uitbouw van een dergelijke jeugddienst in alle 19 gemeentes moet bepleiten en promoten.

Begin december werden in alle 19 Brusselse gemeentebesturen nieuwe schepencolleges geïnstalleerd voor de komende legislatuur. Dit opent voor de VGC in vele gevallen mogelijkheden om verder de dialoog aan te gaan om de uitbouw van een Nederlandstalige gemeentelijke jeugddienst opnieuw op de agenda te plaatsen.

Daarom stel ik u volgende vragen:

- Welke Brusselse gemeentes hebben vandaag een Nederlandstalige of tweetalige jeugddienst die een Nederlandstalige werking heeft? Bij welke Brusselse gemeentes zijn er concrete plannen om een Nederlandstalige jeugddienst of –werking op te starten?
- Plant de VGC concrete bijkomende maatregelen of acties om de dialoog aan te gaan en de meerwaarde van een Nederlandstalige jeugddienst of -werking in de verf te zetten naar de andere gemeentes toe?
- Op welke manier zal de Vlaamse schepen in de gemeentes waar nog geen Nederlandstalige jeugdwerking bestaat aangesproken/betrokken worden?
- Wat wordt er vooral aangeboden door de gemeentes aan de Nederlandstalige jeugd?

Een aantal gemeentes hebben een Nederlandstalig vakantieaanbod voor onze Brusselse kinderen, terwijl anderen uitsluitend een Franstalig aanbod voorzien. Een goede opvang tijdens de vakanties voor onze kinderen blijft voor vele ouders in Brussel een grote zorg.

- Met sommige gemeentes heeft de VGC een samenwerking voor het vakantieaanbod. Zijn er concrete plannen of acties van de VGC om de instrumenten verder te ontwikkelen en/of uit te breiden naar bijkomende gemeentes?
- Een heel aantal gemeentes hebben totaal geen vakantieaanbod in het Nederlands. Welke actie onderneemt u naar deze gemeentes toe?